

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3221010017
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3221010017.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. júna 2021 prejednal odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou a obžalovaných

1/ C. H.,

nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom T. nad T., C. č. XXX/X, t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, na verejnom zasadnutí prítomného,

2/ D. M.,

nar. XX.XX.XXXX v W. E., trvale bytom C. F. č. XXX, t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, na verejnom zasadnutí prítomného, a

3/ H. U.,

nar. XX.XX.XXXX v T. nad T., trvale bytom E. č. XX, t. č. na slobode, na verejnom zasadnutí neprítomného,

ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 6T/7/2021 zo dňa 17.03.2021 a takto jednohlasne

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku výrok o uloženom treste u obžalovaného C. H..

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa sa obžalovaný C. H. odsudzuje podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. k), l), n), 37 písm. m) a 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 42 (štyridsaťdva) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Výroky o vine a o ochrannom opatrení v rozsudku súdu prvého stupňa u obžalovaného C. H. zostávajú týmto zrušením nedotknuté.

II.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolania obžalovaných C. H., D. M. a H. U. a prokurátora v časti týkajúcej sa obžalovaných D. M. a H. U. zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa boli obžalovaní C. H., D. M. a H. U. uznaní vinnými zo zločinu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., pretože po predchádzajúcej vzájomnej dohode v čase medzi 03:30 hod. až 04:40 hod. dňa 06.09.2020 v blízkosti železničného mosta cez potok S. pri prevádzke spoločnosti VVS SK s.r.o. na Trenčianskej ceste v T. nad T. spoločne fyzicky napadli poškodeného H. P. tým spôsobom, že obžalovaný H. U. kopol poškodeného do ľavého ramena, následkom čoho sa poškodený skotúlal ku obžalovanému C. H., ktorý sa poškodenému snažil vytrhnúť z rúk tašku, ktorú poškodený držal oboma rukami a zápasil o ňu s obžalovaným C. H., na čo obžalovaný H. U. 2 až 3 krát udrel poškodeného päťou do chrbta a obžalovaný D. M. kopol smerom k poškodenému, ktorého však netrafil a následne obžalovaný C. H. udrel poškodeného päťou do oblasti pravého ucha, po čom sa obžalovanému C. H. podarilo vytrhnúť poškodenému tašku z rúk, ktorú prehľadal a keď v nej nenašiel peňaženku, siahol poškodenému do pravého predného vrecka nohavíc odkiaľ mu vytiahol peňaženku čiernej farby, ktorú obžalovaný C. H. spoločne s obžalovaným H. U. prezreli a obžalovaný C. H. z nej vybral hotovosť vo výške najmenej 250,-€, po čom tašku a peňaženku hodil smerom k poškodenému ležiacemu na zemi a následne obžalovaný C. H. rozdelil finančné prostriedky vybraté z peňaženky poškodeného tým spôsobom, že obžalovanému H. U. dal sumu 30,-€, obžalovanému D. M. sumu 20,-€ a ostatné finančné prostriedky si sám ponechal, čím poškodenému H. P. spôsobili celkovú škodu vo výške cca 290,-€, pričom poškodený pri útoku utrpel drobné zranenia spočívajúce v narazení pravého ucha a ľavej čeľuste, v dôsledku ktorých zranení nebol obmedzený na bežnom spôsobe života.

Obžalovaný C. H. bol za to odsúdený podľa §§ 188 ods. 1 a 20 Tr. zák. s použitím §§ 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8, 36 písm. k), l) a 37 písm. m) Tr. zák. a 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam k trestu odňatia slobody na 30 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Obžalovaný D. M. bol za to odsúdený podľa §§ 188 ods. 1 a 20 Tr. zák. s použitím §§ 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 a 36 písm. k), l) Tr. zák. a 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam k trestu odňatia slobody na 24 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Obžalovaný H. U. bol za to odsúdený podľa §§ 188 ods. 1 a 20 Tr. zák. s použitím §§ 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 a 36 písm. l) Tr. zák. a 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam k trestu odňatia slobody na 30 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť vo výrokoch o trestoch, keďže voči nemu podali v zákonnej lehote odvolania prokurátor a aj obžalovaní C. H., D. M. a H. U..

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že sa nestotožňuje s výrokmi o trestoch v prípade obžalovaných vzhľadom na ich osoby a doterajší spôsob ich života. Uložené tresty súdom prvého stupňa považuje za neprimerane mierne. Má za to, že aplikácia stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. Tpj 55/2016 by nemala byť mechanická (automatická), ale musí tomu vždy predchádzať aj posúdenie osoby páchatela, možností jeho nápravy, následkov a okolností spáchania činu, jeho doterajšieho spôsobu života, a ďalších relevantných skutočností, ktoré majú podstatný význam pre uloženie trestu. Z povahy inštitútu mimoriadneho zníženia trestu vyplýva, že sa musí jednať o také osobitné okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré sa vymykajú bežnej norme. V prípade obžalovaného C. H. súd prvého stupňa neprimerane intenzívne zohľadnil okolnosti svedčiace v jeho prospech, keď nejde o prvopáchateľa. Tento obžalovaný má sklony k opakovanému porušovaniu noriem spoločenského správania najmä násilnej povahy, ktoré porušovanie sa vyznačuje stupňovaním jeho závažnosti. Od spáchania skutku ho neodradila ani hrozba premeny podmieneného trestu odňatia slobody. Obdobne ako v minulosti sa aj tohto skutku tiež dopustil pod vplyvom alkoholu. Uvedené skutočnosti vylučujú

dôvodnosť akéhokolvek mimoriadneho znižovania trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. V prípade obžalovaného D. M. poukázal na to, že je pravdou, že tento sa podieľal na trestnej činnosti najmenšou mierou, a preto len u neho - v spojení s jeho vyhlásením o vine a prevahou poľahčujúcich okolností prichádza do úvahy mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, avšak aj to nie o celú 1/3 pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu. Na druhej strane totiž poukázal na závery znaleckého psychiatrického posudku na tohto obžalovaného, z ktorých vyplýva, že tento má vedomosť o negatívnych účinkoch alkoholu na jeho organizmus a aj napriek tomu sa pred spáchaním skutku uviedol do stavu intoxikácie alkoholom a následne sa dopustil zločinu lúpeže. Ani on nie je prvotrestaným páchatelom, ale naopak je osobou majúcou už skúsenosť s priamym výkonom trestu odňatia slobody. V prípade obžalovaného H. U. poukázal na to, že aj u neho sa jedná o recidívu pre jeho skoršie odsúdenie. V jeho prípade je potrebné zohľadniť aj jeho 4 priestupkové postihy na úseku cestnej premávky od roku 2016 do súčasnosti. Tento obžalovaný sa tiež výraznou mierou podieľal na fyzických útokoch na poškodeného a naopak sú u neho v najmenšej miere spomedzi obžalovaných prítomné poľahčujúce okolnosti. Ani u neho nie sú splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Navrhol preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o trestoch a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že obžalovanému C. H. uloží podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. k), l), 37 písm. m) a 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonného rozpätia trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, obžalovanému D. M. uloží podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. k), l), 38 ods. 3 a 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere aspoň 30 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a obžalovanému H. U. uloží podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. l) a 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonného rozpätia trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Prokurátor sa v písomných dôvodoch odvolania tiež vyjadril i k odvolaniu obžalovaného D. M. tak, že toto navrhol ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Obžalovaný C. H. v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že vzhľadom na prevažujúce poľahčujúce okolnosti, ako aj kladné hodnotenie od jeho zamestnávateľa a ústavu na výkon väzby je možné, aby mu odvolací súd mimoriadne znížil trest odňatia slobody v zmysle § 39 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. až na 2 roky, ktorý bude pre neho nielen poučný, ale aj dostatočný.

Obžalovaný D. M. v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že uložený trest považuje za neprimerane prísny. V jeho prípade nešlo o úmyselné a vopred plánované konanie. Na mieste činu sa ocitol iba náhodou. Jeho podiel na spáchaní trestnej činnosti bol minimálny. Poukázal na to, že svoje konanie viackrát oľutoval, uhradil spôsobenú škodu, spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, a u poškodeného nedošlo ani ku škode na zdraví s pretrvávajúcimi následkami. Nedopustil sa voči nemu ani žiadneho násillia. Trestnú činnosť spáchal pod vplyvom alkoholu. Od posledného odsúdenia, ktoré má už zahladené, viedol riadny život. Poukázal taktiež na to, že iba v dôsledku jeho výpovede došlo k odhaleniu a usvedčeniu tretieho spolupáchateľa trestného činu. Súd prvého stupňa preto nedostatočne vyhodnotil jeho osobu a okolnosti daného prípadu. Navrhol preto, aby odvolací súd (po zrušení napadnutého rozsudku) vrátil vec súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie, prípadne aby sám zmenil napadnutý rozsudok a uložil mu miernejší trest, resp. trest odňatia slobody podľa § 49, resp. § 51 Tr. zák.

Obžalovaný H. U. v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcov uviedol, že sa nestotožňuje s uloženým nepodmienečným trestom odňatia slobody. Po zohľadnení všetkých skutočností vyplývajúcich z vykonaného dokazovania je toho názoru, že mu mohol byť ako primeraný uložený podmienečný trest odňatia slobody. V napadnutom rozsudku absentuje úvaha súdu prvého stupňa, prečo by uloženie tohto trestu bolo pre neho neprimerane miernym trestom. Obžalovaný pripojil k odvolaniu aj kladný pracovný posudok od svojho zamestnávateľa. Poukázal na to, že spolu so svojím bratom ako dlžníci splácajú úver, na zabezpečenie ktorého je zriadené záložné právo k rodinnému domu, v ktorom žije so svojimi rodičmi. Tí sú odkázaní v otázke „živobytia“ a „strechy nad hlavou“ na neho a jeho brata. Nad rámec splácania úveru hradí aj ostatné náklady na bývanie. Ak by bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, tak by tento úver nebol schopný splácať len jeho brat. Výkon tohto trestu by sa teda dotkol aj jeho rodiny. Dodal, že ku skutku sa priznal, svoje konanie oľutoval, a po vyhlásení napadnutého rozsudku poškodenému uhradil aj spôsobenú škodu vo výške 30,- Eur. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. s tým, aby mu sám uložil podľa §§ 188 ods. 1, 36 písm. k), l), 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 a 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. trest

odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov, ktorý mu podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. podmienične odloží na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s nariadením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Zároveň navrhol, aby mu odvolací súd uložil podľa § 51 ods. 3 písm. b), c) Tr. zák. aj obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a stretávania sa so spoluobžalovanými C. a D. M.. Podľa § 51 ods. 4 písm. h), j) Tr. zák. tiež navrhol, aby mu odvolací súd uložil podľa § 51 ods. 3 písm. b), c) Tr. zák. povinnosti spočívajúce v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom či iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii či zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Obžalovaný sa taktiež v písomných dôvodoch odvolania vyjadril i k odvolaniu prokurátora tak, že toto navrhol ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní zotrvali všetky procesné strany na svojich písomných návrhoch. Obžalovaní zhodne navrhli odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť. Verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného H. U., ktorý výslovne písomne vyhlásil, že sa ho nezúčastní, a tiež požiadal, aby sa toto verejné zasadnutie vykonalo v jeho neprítomnosti.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku (o trestoch uložených všetkým obžalovaným), ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k záveru, že dôvodné je len odvolanie prokurátora v časti týkajúcej sa obžalovaného C. H., a naopak odvolania obžalovaných C. H., D. M. a H. U. a prokurátora v časti týkajúcej sa obžalovaných D. M. a H. U. dôvodné nie sú.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v žiadnom z odvolaní vytýkaná akákoľvek chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výroky o vine u všetkých troch obžalovaných urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie každého z nich, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Podstatou odvolaní prokurátora a obžalovaných bola primeranosť či neprimeranosť uložených trestov odňatia slobody.

Súd prvého stupňa výroky o trestoch v prípade obžalovaných odôvodnil najprv tým, že s poukazom na ustanovenia §§ 34 ods. 6 a 188 ods. 1 Tr. zák. mohol každému z nich ako primárny trest uložiť len trest odňatia slobody.

U obžalovaného C. H. súd prvého stupňa zistil dve poľahčujúce okolnosti - § 36 písm. k), l) Tr. zák., a jednu priťažujúcu okolnosť - § 37 písm. m) Tr. zák., a preto rozpätie trestnej sadzby trestu odňatia slobody u tohto obžalovaného ustálil v rozsahu 36 až 76 mesiacov. Jeho vyhlásenie o vine zohľadnil ako okolnosť pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam a dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody ešte znížil, a preto mu uložil trest odňatia slobody na 30 mesiacov. Pri určovaní tejto výmery trestu zohľadnil spôsob spáchania skutku, mieru jeho účasti na jeho spáchaní, spôsobený následok, náhradu spôsobenej škody poškodenému, mieru zavinenia, pohnútku, ako i okolnosti týkajúce sa jeho osoby (najmä trestnú či priestupkovú minulosť), a napokon skutočnosti, ktoré vyplynuli zo znaleckého psychiatrického posudku. Podľa znalca bola u obžalovaného v čase spáchania skutku prítomná tzv. akútna intoxikácia alkoholom nezisteného stupňa, ako aj tzv. syndróm závislosti od alkoholu, a tiež konštatovaná disociálne sa vyvíjajúca osobnosť. Súd prvého stupňa zároveň zistil, že obžalovaný sa stíhaného skutku dopustil počas plynutia skúšobnej doby podmieničného trestu odňatia slobody. Konštatoval, že obžalovaný má sklony k páchaniu trestnej či priestupkovej činnosti, a preto snaha o jeho resocializáciu prostredníctvom uloženého trestu je v danom prípade nevyhnutná.

U obžalovaného D. M. súd prvého stupňa zistil tiež dve poľahčujúce okolnosti - § 36 písm. k), l) Tr. zák., a žiadnu priťažujúcu okolnosť, a preto rozpätie trestnej sadzby trestu odňatia slobody u tohto obžalovaného ustálil v rozsahu 36 až 76 mesiacov. Jeho vyhlásenie o vine zohľadnil ako okolnosť pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam a dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody ešte znížil, a preto mu uložil trest odňatia slobody na

24 mesiacov. Pri určovaní tejto výmery trestu zohľadnil spôsob spáchania skutku, mieru jeho účasti na jeho spáchaní, spôsobený následok, náhradu spôsobenej škody poškodenému, mieru zavinenia, ako i okolnosti týkajúce sa jeho osoby (najmä trestnú minulosť), a tiež skutočnosti vyplývajúce zo znaleckého psychiatrického posudku. Podľa znalca bola u obžalovaného v čase spáchania skutku prítomná tzv. akútna intoxikácia alkoholom. Zároveň bol u neho zistený aj tzv. syndróm závislosti od alkoholu a konštatovaná disociálne sa vyvíjajúca osobnosť. Podľa záverov znalca pobyt obžalovaného na slobode by zo psychiatrického hľadiska mohol byť potenciálne nebezpečný vzhľadom na jeho osobnostnú akcentovanosť, v minulosti už pod vplyvom alkoholu sa vyskytujúcu explozivitu s fatálnym následkom, ako aj vzhľadom na citový chlad a v súčasnosti opakovanú recidívu nadužívania alkoholu. Súd prvého stupňa uviedol, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného je potrebný nepodmienečný trest odňatia slobody.

U obžalovaného H. U. súd prvého stupňa len jednu poľahčujúcu okolnosť - § 36 písm. l) Tr. zák., a žiadnu priťažujúcu okolnosť, a preto rozpätie trestnej sadzby trestu odňatia slobody u tohto obžalovaného ustálil v rozsahu 36 až 76 mesiacov. Jeho vyhlásenie o vine zohľadnil ako okolnosť pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam a dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody ešte znížil, a preto mu uložil trest odňatia slobody na 30 mesiacov. Pri určovaní tejto výmery trestu zohľadnil spôsob spáchania skutku, mieru jeho účasti na jeho spáchaní, spôsobený následok, ako i skutočnosť, že o náhradu spôsobenej škody sa obžalovaný doposiaľ žiadnym spôsobom nepričinil. Zohľadnil ďalej aj mieru zavinenia, ako i okolnosti týkajúce sa jeho osoby (najmä trestnú či priestupkovú minulosť). Súd prvého stupňa taktiež konštatoval, že skôr uložený a vykonaný podmienený trest odňatia slobody zrejme nemal na obžalovaného pozitívny vplyv do takej miery, aby sa ďalšej trestnej činnosti už nedopúšťal. Predmetnej trestnej činnosti sa obžalovaný totiž dopustil iba v krátkom čase po tom, ako bolo vyslovené, že sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčil. Súd prvého stupňa uviedol, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného je potrebný a aj žiaduci nepodmienečný trest odňatia slobody.

Súd prvého stupňa zároveň nepovažoval za primerané zohľadniť vyhlásenie každého z obžalovaných o vine ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., alebo ako okolnosť pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Z pohľadu vyššie uvedených úvah súdu prvého stupňa považoval tieto odvolací súd za správne len v prípade obžalovaných D. M. a H. U..

Naopak v prípade obžalovaného C. H. súd prvého stupňa nedostatočne prihliadol na jeho osobu, predchádzajúci spôsob jeho života, tiež nesplnenie účelu jemu skôr uložených sankcií za jeho obdobné protiprávne konania, ako aj pohnútku jeho konania, keď mu uložil neprimerane mierny trest. Súd prvého stupňa taktiež dostatočne neprihliadol ani na závery znaleckého psychiatrického posudku vypracovaného na jeho osobu, ako aj na to, akou mierou konanie tohto obžalovaného prispelo k spáchaniu trestného činu a k následkom z toho vyplývajúcim.

V tejto súvislosti senát odvolacieho súdu pripomína svoju ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa na vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, vždy prihliadne pri rozhodovaní o treste. Prichádzajú do úvahy tri alternatívne spôsoby rozhodnutia. Na takéto vyhlásenie sa prihliadne ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti) alebo je to dôvod na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Napokon takéto vyhlásenie spolu s ďalšími okolnosťami prípadu alebo pomermi páchatel'a môže odôvodňovať aj mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Takýto postup je v súlade so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016 zo dňa 27.06.2017.

V súlade s vyššie uvedeným aj súd prvého stupňa správne zohľadnil vyhlásenie o vine každého z obžalovaných mimoriadnym znížením trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

Odvolací súd k tomu uvádza, že možné použitie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam sa ustálilo v súdnej praxi po prijatí vyššie uvedeného stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pri jeho výklade a používaní na jednotlivé prejednávane prípady

však musia sudy vychádzať aj z tej jeho časti, kde je uvedené, že analogické použitie týchto ustanovení nie je obligatórne. Znamená to teda, že obžalovaný, ktorý takéto vyhlásenie na hlavnom pojednávaní urobí, nemá automaticky nárok na takéto mimoriadne zníženie trestu. Senát odvolacieho súdu vo svojich skorších rozhodnutiach vyslovil ten názor, že takéto „možnosť“ mimoriadneho zníženia trestu musí byť vždy posudzovaná spolu s účelom trestu tak, ako je uvedený v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák. Okrem ochrany spoločnosti je dôraz kladený najmä na výchovný (prevýchovný) účel trestu.

Skutkové okolnosti prejednávanej veci, ktoré všetci obžalovaní „akceptovali“ svojimi vyhláseniami o vine na hlavnom pojednávaní, svedčia dostatočne o miere ich protiprávneho konania. Podstatné je to, že v prípade stíhaného skutku išlo o spoločné konanie 3 páchatel'ov voči 1 poškodenému. Obžalovaní tak mali výraznú presilu. Spoločne využili príležitosť, že poškodený H. P. bol vtedy pod vplyvom alkoholu a mal pri sebe veľký obnos peňazí, o čom vedeli. S „nápadom“ na spáchanie stíhaného skutku prišli obžalovaní C. H. a H. U., pričom obžalovaný D. M. sa ho zúčastnil len okrajovo (síce kopol smerom k poškodenému, ale netrafil ho). Najaktívnejším z obžalovaných a jediným z nich, ktorý si prisvojil „celý lup“, bol obžalovaný C. H., po ňom obžalovaný H. U. a až nakoniec obžalovaný D. M.. Motívom, resp. pohnútkou ich konania bolo splatenie dlhov obžalovaného C. H., ktoré mu vznikli v tú noc pri hre na automatoch. Olúpenými peniazmi, ktoré poškodenému sám vytiahol z peňaženky, ihneď po skutku vyplatil svoje dlhy v herni, ako aj u obžalovaných D. M. (20,- Eur) a H. U. (30,- Eur).

Zo znaleckého psychiatrického posudku vypracovaného na obžalovaného C. H. vyplynulo, že sa u neho užitie alkoholu prejavuje tým, že oslabuje racionálnu kontrolu zvažovania a reagovania (sociálne či etické zábrany) a spriechodňuje emočné (impulzívne reakcie), čo sa prejavuje impulzívnymi prejavmi a pudením k realizácii aj neadekvátnych nápadov. Obžalovaný navyše pred znalcom poukázal na svoje skoršie priestupkové postihy či dokonca svoje podmienené odsúdenie pre agresívne správanie v súvislosti s alkoholom.

Obžalovaný C. H. sa stíhaného skutku dopustil dokonca v skúšobnej dobe podmieneného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený pre prečin výtržníctva podľa (napadol inú osobu). V odpise registra trestov má síce evidované dve odsúdenia pre túto trestnú činnosť (aj v prvom prípade napadol inú osobu), avšak v prípade druhého z nich mu bol uložený súhrnný trest. Tiež sa v minulosti dopustil priestupkov proti majetku a proti občianskemu spolunažívaniu (napadol iné osoby). Išlo teda aj o obdobné konania, akým bol aktuálne stíhaný skutok. V jeho prípade sa tieto skôr uložené sankcie jednoznačne minuli svojmu prevýchovnému účinku. Obžalovaný má evidentné sklony k páchaniu protiprávnej činnosti násilného a majetkového charakteru, pri ktorom konštatovaní je možné poukázať aj na ďalší záver znalca o jeho disociálne sa vyvíjajúcej osobnosti. Možnosti jeho nápravy tak odvolací súd považoval za sťažené.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov preto prisvedčil odvolacím námietkam prokurátora vo vzťahu k obžalovanému C. H. v tom smere, že mimoriadne znížený trest odňatia slobody na 30 mesiacov je neprimerane mierny a uložený v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.), pričom došlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona pri zohľadnení vyhlásenia obžalovaného o vine zo strany súdu prvého stupňa - § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por.

V súlade s už vyššie uvedeným odvolací súd „zohľadnil“ vyhlásenie obžalovaného C. H. o vine len v podobe priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Základná trestná sadzba trestu odňatia slobody stíhaného zločinu bola 3 až 8 rokov, pričom po úprave v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. sa táto trestná sadzba „upravila“ na 3 roky až 76 mesiacov.

U obžalovaného C. H. odvolací súd považoval za primeraný, zákonný, spravodlivý a navyše schopný splniť i svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na 42 mesiacov. Iba trest odňatia v slobody v tejto výmere dokáže zabezpečiť ochranu spoločnosti tým, že tomuto obžalovanému zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život. Zároveň takýto trest vyjadruje aj jeho morálne odsúdenie spoločnosťou, a zohľadňuje dostatočne aj to, akou výraznou mierou jeho konanie prispelo k spáchaniu trestného činu - § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák. Odvolací súd dodáva, že byť vyhlásením obžalovaného C. H. o vine, tak do úvahy by nepochybne prichádzalo uloženie ešte prísnejšieho trestu odňatia slobody.

Zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia je dané tým, že pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. Iné zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody sa nejavilo odvolaciemu súdu ako dôvodné (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

Pokiaľ však ide o výroky o trestoch v prípade obžalovaných D. M. a H. U., tak odvolací súd považoval súdom prvého stupňa uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody týmto obžalovaným, vzhľadom k vyššie uvedeným skutkovým okolnostiam prejednávanej veci, za primerané, zákonné, spravodlivé a navyše schopné splniť i svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. Tieto tresty podľa názoru odvolacieho súdu dokážu zabezpečiť ochranu spoločnosti tým, že týmto obžalovaným zabránia v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a vytvoria podmienky na ich prevýchovu k tomu, aby viedli riadny život. Zároveň takéto tresty vyjadrujú aj ich morálne odsúdenie spoločnosťou, a zohľadňujú dostatočne aj to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu - § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák.

V prípade obžalovaného D. M. odvolací súd predovšetkým poukazuje na závery znaleckého psychiatrického posudku ohľadom jeho disociálne sa vyvíjajúcej osobnosti, keď jeho pobyt na slobode by mohol byť podľa znalca zo psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť pre jeho osobnostnú akcentovanosť v kombinácii s alkoholom, pod vplyvom ktorého sa v minulosti už dopustil trestného činu s fatálnymi následkami.

V prípade obžalovaného H. U. odvolací súd poukazuje na to, že sa tento v minulosti už dopustil protiprávneho konania pod vplyvom alkoholu (priestupku na úseku cestnej premávky). O negatívnom pôsobení alkoholu na jeho protiprávne konanie mal teda už pred spáchaním stíhaného skutku vedomosť aj on.

Z hľadiska vyhodnotenia osôb obžalovaných D. M. a H. U. odvolací súd dodáva, že súdom prvého stupňa správne ustálené okolnosti dôležité pre určenie druhu a výmery trestu nesvedčia o reálnych možnostiach naplnenia účelu trestov odňatia slobody inak nespojených s ich okamžitým výkonom. Aj v prípade týchto obžalovaných odvolací súd konštatuje, že možnosti ich nápravy sú sťažené, a do úvahy prichádza pôsobenie na nich len výkonom uložených nepodmienečných trestov odňatia slobody.

Na závere o primeranosti uloženého trestu odňatia slobody nezmenili nič ani dodatočne predložené listinné dôkazy obžalovaným H. U., ktoré boli oboznámené na verejnom zasadnutí (napr. išlo o kladné hodnotenie od jeho zamestnávateľa, preukázanie údajného negatívneho vplyvu na jeho rodinu z pohľadu výkonu uloženého trestu, či preukázanie dodatočnej náhrady škody spôsobenej poškodenému). S takýmito tvrdeniami „okolnosťami“ sa čiastočne už vysporiadal aj súd prvého stupňa konštatovaním, že nemajú podstatný vplyv na druh a výmeru uloženého trestu, pretože iné významné skutočnosti nad nimi prevažujú. S týmto záverom súdu prvého stupňa sa odvolací súd plne stotožnil, pričom dodáva, že nebolo možné priznať obžalovanému H. U. aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Tr. zák., t.j. že dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu. K tomu pristúpil obžalovaný totiž až po tom, čo súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že sa nepričinil žiadnym spôsobom k náhrade spôsobenej škody, a túto okolnosť potom zohľadnil pri určovaní výmery trestu. Preto toto jeho konanie nemožno považovať za dobrovoľné.

Správne bolo napokon aj zaradenie obžalovaných D. M. a H. U. na výkon uložených trestov odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu neboli vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. Pritom na skoršie zahladené odsúdenie D. M. nebolo v tomto smere možné prihliadať - § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. za bodkočiarkou. Iné zaradenie obžalovaných na výkon trestu odňatia slobody sa nejavilo ani odvolaciemu súdu ako dôvodné (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

Pokiaľ tiež ide o súdom prvého stupňa uložené ochranné protialkoholické liečenia ambulantnou formou obžalovaným C. H. a D. M., tak odvolací súd dospel k záveru, že tieto výroky boli správne a zákonné, keď mali podklad aj vo vykonanom dokazovaní (v oboznámených znaleckých psychiatrických posudkoch). Ostatne prokurátor a ani obidvaja títo obžalovaní nesprávnosť týchto výrokov v odvolaní nenamietali.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa len vo výroku o uloženom treste u obžalovaného C. H.. Následne rozhodol

pri splnení zákonných podmienok uvedených v § 322 ods. 3 Tr. por. rozsudkom o „sprísnení“ trestu odňatia slobody tomuto obžalovanému. Výroky o vine a o ochrannom opatrení v rozsudku súdu prvého stupňa zostali týmto zrušením v prípade tohto obžalovaného nedotknuté (výrok I.). Nakoľko ostatné odvolania procesných strán - obžalovaných C. H., D. M. a H. U. a prokurátora v časti týkajúcej sa obžalovaných D. M. a H. U. už nepovažoval odvolací súd za dôvodné, tieto podľa § 319 Tr. por. zamietol (výrok II.).

Zároveň odvolací súd uvádza, že použitie aj ustanovenia § 20 Tr. zák. vo výrokoch o trestoch u obžalovaných D. M. a H. U. nebolo zo strany súdu prvého stupňa síce správne, ale iba z tohto dôvodu nebolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok aj v prípade týchto výrokov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.